

[Scroll down for English ↓](#)

Ymadawiadau:

Mae'r Parchedig Jenny Clarke - wedi cael ei phenodi 'n offeiriad-yn-gyfrifol yn Ardal Cenhadaeth Rhos a Mynydd sydd wedi'i gwreiddio ym Mwcle ac Ewlo yn esgobaeth Llanelwy. Daeth Jenny yn Arweinydd Ardal Weinidogaeth Bro Eleth ym mis Mai 2022 ac rydym yn mynegi ein diolchgarwch am ei gweinidogaeth yn ein plith, ac am fod yn gydweithiwr diwyd, cynnes a llawn hiwmor. Dymunwn bob bendith a hapusrwydd i Jenny yn ei gweinidogaeth newydd. Bydd Jenny yn cael ei thrwyddedu ar 25 Mai a bydd manylion pellach am y gwasanaeth yn cael eu hysbysebu maes o law.

Arolwg Cerddoriaeth Gymraeg

Mae Logan Clark, myfyriwr Meistr ail flwyddyn yng Ngholeg Brenhinol Cerdd a Drama Cymru, yn cynnal prosiect ymchwil i ddeall yn well y defnydd o gerddoriaeth Gymraeg yn yr Eglwys yng Nghymru, gyda ffocws penodol ar leoliadau torfol Cymru. Ysgrifennodd i ofyn a fydd ein heglwysi yn ymateb i arolwg ac ar ddiwedd y prosiect, mae'n bwriadu darparu'r adroddiad i'r Eglwys yng Nghymru. Gobeithio y bydd yn helpu i ddarparu darlun cynhwysfawr o'r ieithoedd a ddefnyddir mewn addoliad llafar a chanu yn yr Eglwys yng Nghymru ac yn helpu i nodi unrhyw dueddiadau yn y rhwystrau i ddefnyddio cerddoriaeth Gymraeg a gosodiadau torfol. Ni fydd unrhyw un o'r eglwysi sy'n ymateb yn cael eu nodi yn yr arolwg yn ôl enw; dim ond ar gyfer Esgobaeth mae adran ymateb, sydd i raddau helaeth yn unig fel marciwr ffiniau ffug-ddaearyddol ar gyfer yr ymatebion (i'w halinio ag arolygon diweddar ar cyffredinrwydd y Gymraeg fel iaith gyntaf). I gymryd rhan, dilynwch y ddolen hon i'r arolwg: https://qualtricsxmh7ydh49px.qualtrics.com/jfe/form/SV_1TeXdlRP0pg0Z02

Ymddiriedolaeth Isla Johnston

Gweinyddir arian Ymddiriedolaeth Isla Johnston gan Gorff Cynrychiolwyr yr Eglwys yng Nghymru. Maent yn bodoli i gefnogi:-

- a) astudio a myfyrio gan unrhyw un o esgobion, clerigion, darllenwyr lleyg trwyddedig neu ordinandau'r Eglwys yng Nghymru.
- b) cynadleddau esgobaethol a chyfarfodydd eraill yr eglwys.
- c) man gorffwys a gwella i glerigwyr blinedig yr Eglwys yng Nghymru a'u priod/partner sifil.

Nodwch y dyddiadau cau ar gyfer ceisiadau yn 2025:

10 Ebrill – Gwnewch gais erbyn 31 Mawrth.

9 Gorffennaf – Gwneud cais erbyn 27 Mehefin.

16 Hydref – Gwnewch gais erbyn 26 Medi.

17 Rhagfyr – Gwnewch gais erbyn 5 Rhagfyr.

Cysylltwch â Natasha Aldridge yn yr RB am fwy o wybodaeth: natashaaldrige@churchinwales.org.uk

Ymarfer Gwrandu Undebau o'r Un Rhyw:

Llythyr yr Archesgob yn Y Ddolen ddydd Gwener 24 Ionawr:

Annwyl gyfeillion,

Hoffwn dynnu eich sylw at fater y mae angen i'r Eglwys yng Nghymru ymgysylltu ag ef drwy ei Chorff Llywodraethol. Roedd y penderfyniad a wnaed ym mis Hydref 2021 i ddarparu gwasanaeth bendith ar gyfer cyplau o'r un rhyw yn ddarpariaeth â therfyn amser. Daw'r ddarpariaeth hon i ben ddiwedd Medi 2026 oni wneir rhyw ddarpariaeth bellach. Am y rheswm hwn, mae angen i ni droi ein calonnau a'n meddyliau tuag at y mater hwn, mewn ysbryd o weddi a gonestrwydd.

Mae Esgobion yr Eglwys yng Nghymru wedi cytuno y dylai'r opsiynau sydd ar gael i ni gael eu trafod eto. Maent yn ceisio dod â ni at ein gilydd mewn sgwrs y gwanwyn hwn. Mae'r manylion ar gyfer y cyfarfodydd hyn bellach wedi'u cytuno ym mhob archddiaconiaeth. Hoffwn bwysleisio mai pwrpas y cyfarfodydd hyn yw gwrandu – yn barchus ac yn astud. Credwn fod doethineb yn y dull hwn o ymagwedd, sy'n caniatáu i leisiau gwahanol gael eu mynegi a'u clywed heb ragfarn na beirniadaeth. Nid ydym yn disgwyl i'r lleisiau hyn gael eu herio nac eu derbyn yn ddiamod, ond ein tasg yw gwrandu ar ein gilydd a cheisio, hyd eithaf ein gallu, ddoethineb Duw yn ein sgysiau.

Efallai y bydd yr opsiynau sydd ar gael i ni'n golygu bod y ddarpariaeth a wnaethom ym mis Hydref 2021 yn dod i ben, heb unrhyw ddarpariaeth bellach. Byddai hyn yn golygu na fyddai litwrgi awdurdodedig nac unrhyw gyfleuster i fendithio parau mewn undebau o'r un rhyw. Fodd bynnag, gallem hefyd ehangu'r ddarpariaeth hon a pharhau â'n harfer presennol. Yn ogystal, mae'n bosibl cynnig gwasanaeth priodas i barau o'r un rhyw, cam a fyddai'n arwyddocaol iawn i'r Eglwys ei wneud.

Fy ngwahoddiad i chi i gyd yw cymryd rhan yn y broses hon. Pa fath bynnag o fyfyrdd y gall y cyfarfodydd hyn ei gynnal, a pha bynnag benderfyniad y gallai'r Corff Llywodraethol ei wneud, ein cyfrifoldeb yw ymgysylltu â'n gilydd, â'r Ysgrifur, ac â'n traddodiad mewn ysbryd o barch. Mynychwch un o'r sesiynau yn eich ardal leol os gwelwch yn dda, a bydded i Dduw roi gras a heddwch inni i glywed ei lais.

+Andrew Cambrensis

Bydd yr Archesgob a'r Esgob David yn cyd-gadeirio dau gyfarfod ym mhob Archddiaconiaeth i ddarparu cyfleoedd i holl aelodau'r eglwys fynegi eu barn ar y mater hwn. Hoffwn deimlo bod gan bobl y grym i siarad yn agored ac yn onest, a gofynnwn bod y rhai sy'n siarad yn medru gwneud hynny gyda pharch at ei gilydd. Mae'r cyfarfodydd fel a ganlyn, a gofynnwn i chi rannu rhain gyda'ch Ardaloedd Gweinidogaeth ynghyd â neges yr Archesgob:

Ynys Môn - 1af Ebrill, 6pm, St Eleth's, Amlwch

Meirionnydd - 25ain Mawrth, 7pm, Ystafell Esgob Gwilym, Eglwys Santes Catherine, Cricieth | 2 Ebrill, 7pm, Neuadd Eglwys Sant Pedr, Machynlleth.

Bangor – 17eg Mawrth, 6pm, Tŷ Deiniol | 18fed Mawrth, 6pm, Holy Trinity, Llandudno

Mae cyfoeth o ddarpariaeth ac mae Cyfarwyddwr Ffydd, Urdd ac Undod, y Canon Dr Ainsley Griffiths, wedi cynhyrchu adnodd helaeth sydd ar gael i'n hysbysu o'r cyfraniadau amrywiol i'r ddadl, gweler y ddogfen amgædig. Os yw'r rhestr gyfan yn ymddangos yn frawychus, ar dudalen dau mae Ainsley wedi nodi mewn tri pharagraff adran ddarllen allweddol a argymhellir i chi ymgynghori â hi yn y lle cyntaf.

Mae'n bwysig ein bod yn gyfarwydd â'r amrywiaeth o safbwyntiau a fynegir ar y pwnc ac rydym am eich annog i ddarllen ac ymgysylltu â safbwyntiau eraill. Wrth i chi wneud hynny, byddwch yn barod i fod yn agored i safbwyntiau newydd.

Dyddiadau'r Dyddiadur

Trwyddedu'r Parchedig Helen Franklin fel Ficer Cyswllt di-dâl ym Mro Madryn | 10:30am Dydd Sul 16 Mawrth, Eglwys Dewi Sant, Nefyn.

Grŵp Cadfan 2025 | 12-13/06/25 | 13-14/11/25

Cinio Offeren Crism Clerigwyr Esgobaethol | Dydd Llun 14 Ebrill, 11am | Cadeirlan Deiniol Sant

Cynhadledd yr Esgobaeth a Gwasanaeth Dathlu Pen-blwydd 1500 | Dydd Sadwrn 4 Hydref | Cadeirlan Deiniol Sant

Dyddiadau ar gyfer conffyrmasiwn:

Dydd Llun 31 Mawrth, 6pm | St Michael's, Gaerwen (*yn dibynnu ar niferoedd*)

Dydd Iau 3 Ebrill, 6pm | St Peter's, Niwbwrch (*yn dibynnu ar niferoedd*)

Dydd Mercher 9 Ebrill 7pm | Padarn Sant, Llanberis

Dydd Sadwrn 19 Ebrill, 8pm | Cadeirlan Deiniol Sant

Sunday 4 May, 10am | St Gwynin's, Dwygyfylchi

Mae croeso i ymgeiswyr ychwanegol gael eu bedyddio a/neu eu cadarnhau yn y gwasanaethau hyn, rhwch wybod i'r clerig yn yr MA.

Bangor 1500 - Digwyddiadau yn Eglwys Gadeiriol Sant Deiniol:

1500 Pen-blwydd Côr y Gadeirlan Lansio CD | Dydd Sul 13 Ebrill, 3.30pm

'Dinas Noddfa' Theatr Cynhyrchu | 29-30 Awst

Gŵyl Deiniol Sant | Dydd Iau 11 Medi

Gwasanaeth Dathlu'r Esgobaeth | Dydd Sadwrn 4 Hydref

Hyfforddiant Diogelu

Mae'n hanfodol bwysig bod gwiriadau DBS ac hyfforddiant diogelu yn cael eu diweddarau yn unol ag arweiniad ac arferion diogelu da. Gobeithio y byddwch chi i gyd wedi derbyn y wybodaeth isod mewn e-bost gan Emma Leighton-Jones gyda dyddiadau ar gyfer hyfforddiant diogelu yn ein hesgobaeth:

Diolch am eich gwaith parhaus ac am eich cefnogaeth i hyrwyddo diogelu yn eich ardaloedd lleol. Wrth i ddechrau'r tymor newydd agosáu, rwy'n anfon y dyddiadau hyfforddi ar gyfer Esgobaeth Bangor atoch - maent ar gael i'w gweld ar y wefan yn

<https://www.churchinwales.org.uk/en/clergy-and-members/safeguarding/safeguarding-training/safeguarding-training-in-bangor/>

Mae'r holl gyrsiau hyfforddi bellach ar agor i dderbyn archebion - gallwch helpu i godi ymwybyddiaeth o'r sesiynau hyn drwy eu hysbysebu ar draws eich Ardaloedd Gweinidogaeth Leol a thrwy eu hanfon at y rhai sydd angen cwbhlau eu hyfforddiant. Gellir archebu lleoedd drwy e-bostio safeguardingtraining@cinw.org.uk, neu drwy ddefnyddio'r ffurflen we yma: <https://www.churchinwales.org.uk/en/clergy-and-members/safeguarding/safeguarding-training/safeguarding-training-booking-form/>

Dosbarthwch y wybodaeth hon yn ehangach yn eich Ardaloedd Gweinidogaeth os gwelwch yn dda. Os oes gennych unrhyw gwestiynau, os hoffech drefnu unrhyw hyfforddiant neu os hoffech drefnu cyfarfod ymgysylltu ar gyfer eich ardal, peidiwch ag oedi cyn cysylltu ag Emma - emmaleighton-jones@cinw.org.uk

Cronfa Twf yr Eglwys - Ceisiadau Haen 1

Fel y bydd llawer ohonoch yn ymwybodol, mae'r Eglwys yng Nghymru wedi sicrhau bod £100 miliwn ar gael ar gyfer prosiectau cenhadaeth ac efengylu mewn esgobaethau ac ardaloedd gweinidogaeth. Mae Cronfa Twf yr Eglwys yn goruchwyllo ceisiadau gyda system ddwy haen a hoffem annog ardaloedd gweinidogaeth yn yr esgobaeth i wneud cais am gyllid haen 1 o hyd at £10,000 ar gyfer prosiectau cenhadol ac efengylaidd. Edrychwch ar y wefan i gael rhagor o wybodaeth am sut i wneud cais: [Efengyliaeth - Yr Eglwys yng Nghymru](#)

Cwrs Grawys USPG

Hoffai'r Parchedig Steve Leyland (ein cynrychiolydd USPG esgobaethol) dynnu eich sylw at gwrs y Grawys USPG, os oes angen adnodd benthyg arnoch ar gyfer grwpiau astudio. Mae'r deunydd wedi'i seilio o amgylch Credo Nicene (oherwydd bod 2025 yn nodi 1700 o flynyddoedd ers Cyngor Nicaea). Mae'r cwestiynau a'r gweddïau yn annog trafodaethau ystyrlon ynghylch undod, amrywiaeth, a sut y gallwn fyw neges cariad a chyfiawnder Crist heddiw. Mae ar gael i'w lawrlwytho yn [Saesneg](#) ac yng [Nghymraeg](#).

Offeren Crism Clerigwyr Esgobaethol

Mae croeso i bob clerigwr (trwyddedig a PTO) a gweinidogion lleyg trwyddedig wisgo am Offeren Crism (casog, gwenwisg/cotta a ystol wen/sgarff pregethu) ac fe'u gwahoddir i fynychu cinio yn y Ganolfan Reoli yn dilyn y gwasanaeth. Rhowch wybod i Mererid (mereridmorganwilliams@cinw.org.uk) os ydych yn bwriadu gwisgo a mynd i'r cinio, a nodwch unrhyw ofynion dietegol.

Gyda'n dymuniadau da,

+Andrew Cambrensis

+ David Enlli

Departures:

The Reverend Jenny Clarke - Has been appointed as priest- in-charge in Rhos a Mynydd Mission Area rooted in Buckley and Ewloe in the diocese of St Asaph. Jenny became Ministry Area Leader of Bro Eleth in May 2022 and we express our gratitude for her ministry among us, and for being a diligent, warm and good-humoured colleague. We wish Jenny every blessing and happiness in her new ministry. Jenny will be licenced on the 25th of May and further details of the service will be advertised in due course.

Welsh Language Music Survey

Logan Clark, a second year Masters student at the Royal Welsh College of Music and Drama, is conducting a research project to better understand the use of Welsh-language music in the Church in Wales, with a particular focus on Welsh mass settings. She has written to ask if our churches will respond to a survey and at the end of the project, she plans to provide the report to the Church in Wales. Hopefully, it will help provide a comprehensive picture of the languages used in both spoken and sung worship in the Church in Wales and help identify any trends in the barriers to the use of Welsh language music and mass settings. None of the churches who respond will be identified in the survey by name; there is only a response section for Diocese, which is largely only as a pseudo-geographical boundary marker for the responses (to be aligned with recent surveys on the prevalence of Welsh as a first language). To participate, please follow this link to the survey: https://qualtricsxmh7ydh49px.qualtrics.com/jfe/form/SV_1TeXdIRP0pg0Z02

The Isla Johnston Trust

The Isla Johnston Trust funds are administered by the Representative Body of the Church in Wales. They exist to support:-

- a) study and meditation by any of the bishops, clergy, licensed lay readers or ordinands of the Church in Wales.
- b) diocesan and other church conferences and meetings.
- c) a place of rest and recuperation for tired clergy of the Church in Wales and their spouse/civil partner.

Please note the deadlines for applications in 2025:

10 April – Apply by 31 March.

9 July – Apply by 27 June.

16 October – Apply by 26 September.

17 December – Apply by 5 December.

Please contact Natasha Aldridge at the RB for more information: natashaaldrige@churchinwales.org.uk

Same Sex Unions Listening Exercise

The Archbishop's letter in Y Ddolen on Friday 24th January:

Dear friends, I'm wanting to address you about an issue with which the Church in Wales needs to engage through its Governing Body. The decision taken in October 2021 to provide a service of blessing for same-sex couples was a time limited provision. This will lapse at the end of September 2026 unless some further provision is made, and it is this to which we now need to turn our hearts and minds in prayerful and honest discernment.

The Bishops of the Church in Wales have agreed that the options open to us ought to engage us afresh and are seeking to bring us together in conversation this Spring. The details of these meetings have now been agreed in each archdeaconry. I wish to stress the purpose of these meetings is to listen – respectfully and attentively. We believe there is wisdom in this kind of approach which allows different voices to be expressed and heard without comment or censure. We don't expect these voices to be pilloried or applauded. Our task is to hear from each other and to seek, as best we can, the wisdom of God in our conversations.

The options open to us might see the provision we made in October 2021 simply lapse and nothing further. There would be no authorised liturgy or facility for blessing couples in same-sex unions. We could of course extend this provision and continue with our current practice. It is also open to us to offer a service of marriage for same-sex couples, and this would be a significant step for the church to make.

My invitation to you all is to participate. Whatever kinds of reflection these meetings might offer and whatever decision the Governing Body might take, it's our engaging with each other, with Scripture and tradition in a respectful way to which we must now give ourselves. Please do attend one of the sessions in your locality and may God give us grace and peace to hear his voice.

+Andrew Cambrensis

The Archbishop and Bishop David will co-chair two meetings in each Archdeaconry to provide opportunities for all members of the church to express their views on this matter. We would people will feel empowered to speak openly and honestly, we only ask that those who speak might do so with charity and uphold mutual respect. The meetings are as follows, please cascade these to your Ministry Areas along with the Archbishop's message:

Anglesey - 1st April, 6pm, St Eleth's, Amlwch

Meirionnydd - 25th March, 7pm, Bishop Gwilym Room, St Catherine's Church, Criccieth | 2nd April, 7pm, St Peter's Church Hall, Machynlleth.

Bangor - 17th March, 6pm, Ty Deiniol | 18th March, 6pm, Holy Trinity, Llandudno

There is a wealth of literature and the Provincial Director of Faith, Order and Unity, Canon Dr Ainsley Griffiths, has produced an extensive resource that is available to inform us of the various contributions to the debate, please find it attached. If the entire list seems daunting, on page two Ainsley has set out in three paragraphs a key recommended reading section that you may like to consult first.

It is important we are familiar with the range of views articulated on the subject and we want to encourage you to read and engage with positions which are not your own. As you do so, please be prepared to be open to new perspectives.

Diary Dates

Licensing of The Reverend Helen Franklin as NS Associate Vicar in Bro Madryn | 10:30am Sunday 16 March, St David's Church, Nefyn.

Grŵp Cadfan 2025 | 12-13/06/25 | 13-14/11/25

Diocesan Chrism Mass and Clergy Lunch | Monday 14 April, 11am | St Deiniol's Cathedral

Diocesan Conference and 1500 Anniversary Celebration Service | Saturday 4 October | St Deiniol's Cathedral

Forthcoming dates for Confirmation:

Monday 31st March, 6pm | St Michael's, Gaerwen (*Provisional depending on numbers*)

Thursday 3 April, 6pm | St Peter's, Newborough (*Provisional depending on numbers*)

Wednesday 9 April 7pm | St Padarn's, Llanberis

Saturday 19 April, 8pm | St Deiniol's Cathedral

Sunday 4 May, 10am | St Gwynin's, Dwygyfylchi

Additional candidates are welcome to be baptised and/or confirmed at these services, please notify the cleric in the host MA.

Bangor 1500 - Events at St Deiniol's Cathedral:

1500 Anniversary Cathedral Choir CD Launch | Sunday 13 April, 3.30pm

'City of Refuge' Theatre Production | 29-30 August

Feast of St Deiniol | Thursday 11 September

Diocesan Celebration Service | Saturday 4 October

Safeguarding Training

It's vitally important that DBS checks and safeguarding training are kept up-to-date in line with good safeguarding guidance and practices. Hopefully, you will have all received the information below in an email from Emma Leighton-Jones with dates for safeguarding training in our diocese:

Thank you for your ongoing work and for your support in promoting safeguarding in your local areas. As the start of the new term approaches, I am sending you the training dates for the Bangor Diocese - these are available to view on the website at

<https://www.churchinwales.org.uk/en/clergy-and-members/safeguarding/safeguarding-training/safeguarding-training-in-bangor/>

All training courses are now open to receive bookings - please can you help raise awareness of these sessions by advertising them across your Local Ministry Areas and by sending them to those who need to complete their training. Places can be booked by emailing safeguardingtraining@cinw.org.uk, or by using the webform here: <https://www.churchinwales.org.uk/en/clergy-and-members/safeguarding/safeguarding-training/safeguarding-training-booking-form/>

Please would you circulate this information more widely in your Ministry Areas. If you have any questions, would like to book any training or if you would like to book an engagement meeting for your area, please do not hesitate to contact Emma - emmaleighton-jones@cinw.org.uk

Church Growth Fund - Tier 1 Applications

As many of you will be aware, the Church in Wales has made £100 million available for mission and evangelism projects in dioceses and ministry areas. The Church Growth Fund oversees applications with a two tier system and we would like to encourage ministry areas in the diocese to apply for tier 1 funds of up to £10,000 for missional and evangelistic projects. Please take a look at the website for further information on how to apply: [Evangelism - The Church in Wales](#)

USPG Lent Course

The Revd Steve Leyland (our diocesan USPG representative) would like to draw your attention to the USPG Lent course, if you are in need of a lent resource for study groups. The material is based around the Nicene Creed (because 2025 marks 1700 years since the Council of Nicaea). The questions and prayers encourage meaningful discussions around unity, diversity, and how we can live out Christ's message of love and justice today. It is available to download both in [English](#) and in [Welsh](#).

Diocesan Chrism Mass

All clergy (licensed and PTO) and licensed lay ministers are welcome to robe for the Chrism Mass (cassock, surplice/cotta and white stole/preaching scarf) and are invited to attend a lunch at the Management Centre following the service. Please notify Mererid (mereridmorganwilliams@cinw.org.uk) if you intend to robe and attend the lunch, and indicate any dietary requirements.

With our good wishes,

+Andrew Cambrensis + David Enlli